

Seat No.

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: March/April-2023
Sanskrit (Compulsory) Paper-I
SANC21: Ved-Vangmay (New Pattern 2022)

Day and Date: Friday, 28/04/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 पत्तिवांसः आसते व्युष्टौ वाजिनीवती । या मंत्राची देवता आहे.
अ) पर्जन्य ब) अश्विनौ क) उषा ड) प्रजापति
- 2 आज विपाट नदी या नावाने ओळखली जाते.
अ) गंगा ब) यमुना क) सरस्वती ड) बियास
- 3 पर्जन्यसूक्ते अत्रिभौमः प्रार्थयति दिवः वृष्टिः नः ररीध्वम् ।
अ) वरुणो ब) अग्नौ क) मरुतो ड) इन्द्रो
- 4 रथेभिः सुभगोषा इयं वि यात्यभि मानुशान् ।
अ) शतं ब) सहस्रं क) दशं ड) विंशति
- 5 न स सखा यो न ददाति सख्ये सचाभुवे सचमानाय पित्वः । या मंत्रात उपदेश दिला आहे.
अ) श्रीमंताला ब) याचकाला क) मूर्खाला ड) शूराला
- 6 ऋग्वेदाची रचना मंडलामध्ये केली आहे.
अ) ०८ ब) १० क) १२ ड) १५
- 7 यजुर्वेद एकूण भागात विभागला आहे.
अ) दोन ब) तीन क) चार ड) पाच
- 8 शुक्ल यजुर्वेदाच्या वाजसनेयी संहितेत भाग आहेत.
अ) २० ब) ३० क) ४० ड) ५०
- 9 यजुर्वेदाच्या ऋत्विजाला असे म्हणतात.
अ) होता ब) उद्गाता क) ब्रह्मा ड) अध्वर्यू
- 10 अथर्ववेदाच्या व या प्रमुख शाखा आहेत.
अ) कौथुम, राणायनीय ब) मैत्रायणी, तैत्तिरीय क) काठक, कपिष्ठल ड) शौनक, पैप्पलाद
- 11 संज्ञानसूक्तात मंत्र आहेत.
अ) ०५ ब) ०७ क) ०८ ड) १०

- 12 सायं प्रातः सौमनसौ वो अस्तु | हा मंत्र वेदात आला आहे.
अ)ऋग्वेद ब)सामवेद क) यजुर्वेद ड)अथर्ववेद
- 13 कृषिसूक्तात नांगरलेल्या शेतीचे रक्षण करणारी देवता होय.
अ) इंद्र ब) वरूण क) आदित्य ड) पूषा
- 14 सम्यञ्चः सव्रता भूत्वा वाचं वदत भद्रया | हा मंत्र सूक्तातील आहे.
अ) प्रातः ब) कृषि क) संज्ञान ड) पर्जन्य
- 15 संज्ञानसूक्त अथर्ववेदाच्या..... अध्यायात आलेले आहे.
अ) प्रथम ब) तृतीय क) नव ड) पञ्च

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 धनान्नदान सूक्तातील उपदेश
- 2 प्रजापति सूक्तातील विषय
- 3 ऋग्वेदीय देवता .
- 4 संज्ञानसूक्तातील विषय.

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 पर्जन्य सूक्तातील प्रार्थनेचे थोडक्यात वर्णन करा.
- 2 तत्त्वज्ञानपर सूक्तांची थोडक्यात माहिती लिहा.
- 3 शाला-निर्माणम् सूक्तानुसार आदर्श घराच्या संकल्पनेचे थोडक्यात वर्णन करा.
- 4 संज्ञानसूक्तातून व्यक्त विचारांची थोडक्यात माहिती द्या.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 प्रजापति सूक्तातील तत्त्वज्ञान सविस्तर स्पष्ट करा.
- 2 ऋग्वेदातील विषय वैविध्य यावर सविस्तर निबंध लिहा.

Model Answer Paper

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: March/April-2023
Sanskrit (Compulsory) Paper-I
SANC21: Ved-Vangmay (New Pattern 2022)

Day and Date: Friday, 28/04/2023
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 पत्तिवांसः आसते व्युष्टौ वाजिनीवती । या मंत्राची देवता आहे.

अ) पर्जन्य ब) अश्विनौ क) उषा ड) प्रजापति

Option 3

2 आज विपाट नदी या नावाने ओळखली जाते.

अ) गंगा ब) यमुना क) सरस्वती ड) बियास

Option 4

3 पर्जन्यसूक्ते अत्रिभौमः प्रार्थयति दिवः वृष्टिः नः ररीध्वम् ।

अ) वरुणो ब) अग्नौ क) मरुतो ड) इन्द्रो

Option 3

4 रथेभिः सुभगोषा इयं वि यात्यभि मानुशान् ।

अ) शतं ब) सहस्रं क) दशं ड) विंशति

- Option 1
5 न स सखा यो न ददाति सख्ये सचाभुवे सचमानाय पित्वः। या मंत्रात..... उपदेश दिला आहे.
अ) श्रीमंताला ब) याचकाला क) मूर्खाला ड) शूराला
- Option 2
6 ऋग्वेदाची रचना मंडलामध्ये केली आहे.
अ) ०८ ब) १० क) १२ ड) १५
- Option 2
7 यजुर्वेद एकूण भागात विभागला आहे.
अ) दोन ब) तीन क) चार ड) पाच
- Option 1
8 शुक्ल यजुर्वेदाच्या वाजसनेयी संहितेत भाग आहेत.
अ) २० ब) ३० क) ४० ड) ५०
- Option 3
9 यजुर्वेदाच्या ऋत्विजाला असे म्हणतात.
अ) होता ब) उद्गाता क) ब्रह्मा ड) अध्वर्यू
- Option 4
10 अथर्ववेदाच्या व..... या प्रमुख शाखा आहेत.
अ) कौथुम, राणायनीय ब) मैत्रायणी, तैत्तिरीय क) काठक, कपिष्ठल ड) शौनक, पैप्पलाद
- Option 4
11 संज्ञानसूक्तात मंत्र आहेत.
अ) ०५ ब) ०७ क) ०८ ड) १०
- Option 2
12 सायं प्रातः सौमनसौ वो अस्तु। हा मंत्र वेदात आला आहे.
अ) ऋग्वेद ब) सामवेद क) यजुर्वेद ड) अथर्ववेद
- Option 4
13 कृषिसूक्तात नांगरलेल्या शेतीचे रक्षण करणारी देवता होय.
अ) इंद्र ब) वरूण क) आदित्य ड) पूषा
- Option 4
14 सम्यञ्चः सत्रता भूत्वा वाचं वदत भद्रया। हा मंत्र सूक्तातील आहे.
अ) प्रातः ब) कृषि क) संज्ञान ड) पर्जन्य
- Option 3
15 संज्ञानसूक्त अथर्ववेदाच्या..... अध्यायात आलेले आहे.
अ) प्रथम ब) तृतीय क) नव ड) पञ्च

Option 2
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 धनान्नदान सूक्तातील उपदेश
Ans:
- 2 प्रजापति सूक्तातील विषय
Ans:
- 3 ऋग्वेदीय देवता .
Ans:

4 संज्ञानसूक्तातील विषय.

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 पर्जन्य सूक्तातील प्रार्थनेचे थोडक्यात वर्णन करा.

Ans:

2 तत्त्वज्ञानपर सूक्तांची थोडक्यात माहिती लिहा.

Ans:

3 शाला-निर्माणम् सूक्तानुसार आदर्श घराच्या संकल्पनेचे थोडक्यात वर्णन करा.

Ans:

4 संज्ञानसूक्तातून व्यक्त विचारांची थोडक्यात माहिती द्या.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 प्रजापति सूक्तातील तत्त्वज्ञान सविस्तर स्पष्ट करा.

Ans:

2 ऋग्वेदातील विषय वैविध्य यावर सविस्तर निबंध लिहा.

Ans:
